

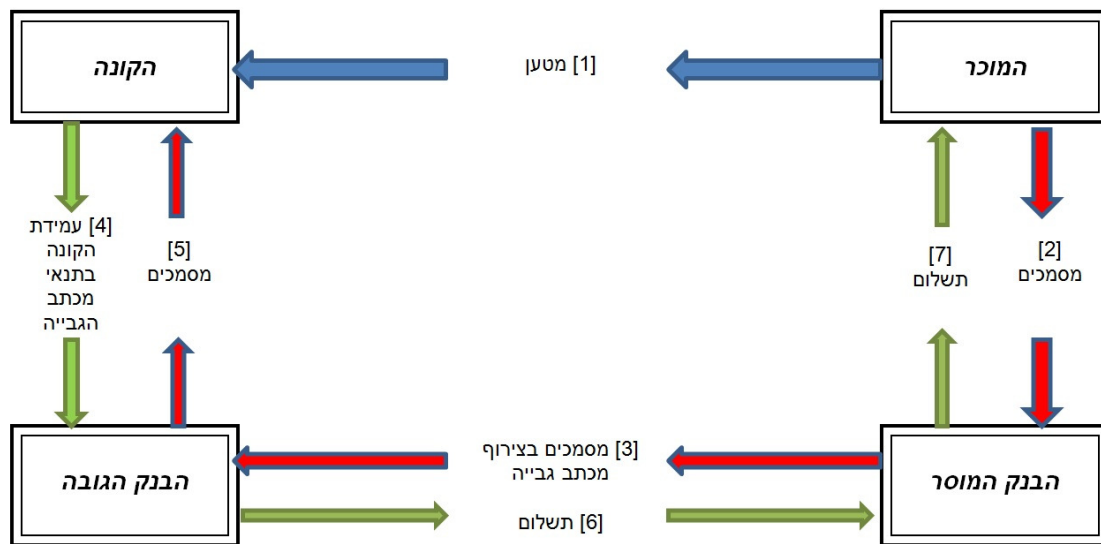

מסמכים לגביה

בשיטת התשלום מסמכים לגביה היצואן, שולח את הסחורה ליבואן ("הנמשך" – Drawee). במקביל, שולח היצואן את מסמכי המשלוח ובהם שטר המטען לבנק שלו. בנק זה נקרא בדרך כלל "הבנק המוסר" – The Remitting Bank. הוא שולח את המסמכים יחד עם הוראות לגביה לבנק במדינתו של היבואן. על פי רוב יהיה זה הבנק של היבואן. עם הגעתם של המסמכים לבנק הגובה יפעל בנק זה כנאמנם של הבנק המוסר/היצואן לצורך שמירת המסמכים ומסירתם ליבואן בהתאם להוראות שנתקבלו מהבנק המוסר במכתב ההוראות (נכתב הוראות המונפק ע"י הבנק שאליו הציג היצואן את המסמכים, ה- Remitting Bank כשבמכתב הוראות זה באים לידי ביטוי ההוראות שעל פיהם ימסור הבנק של היבואן את המסמכים ליבואן).

כאמור לעיל, המסמכים אשר נשלחים מהבנק המוסר לבנק המציג/הגובה, חייבים להיות מלווים בהוראות גביה אשר מכילות הנחיות מדויקות לבנק הגובה, לגבי התנאים בהם הוא רשאי לשחרר את המסמכים לידיו של היבואן. בנק שלא יציית להוראות הגביה יפר את חובת הנאמנות שלו כלפי היצואן וכלפי הבנק המוסר ועלול להיתבע לפרוע בעצמו את סכום הגובינא.

מערכת היחסים בין הצדדים נקבעו בכללים האחידים למסמכים לגביה, כפי שהתפרסמו בפרסום מספר 522 של לשכת המסחר הבינלאומית הידוע כ-ICC Uniform Rules for Collections.

מסמכים לגבייה

- [1] הצדדים עורכים ביניהם חוזה בו ייקבע ששיטת התשלום תהיה מסמכים לגבייה. ואז, ישלח המוכר את המטען לקונה ללא בטחונות.
- [2] במקביל למשלוח המטען, יעביר המוכר את מסמכי המשלוח לבנק הקונה. מסמכים אלה כוללים, בין השאר שטר מטען הערוך לפקודתו של בנק הקונה. בנק זה נקרא הבנק המציג/הגובה – The Presenting/Collecting Bank.
- [3] הבנק של המוכר (הידוע כ- "בנק המוסר" – The Remitting Bank) ישלח את המסמכים יחד עם הוראות לגבייה לבנק הקונה (הידוע כבנק המציג/הגובה – Presenting/Collecting Bank).
- [4] הקונה יבקש לקבל את המסמכים הדרושים לצורך שחרור המטען. לצורך כך יהיה עליו למלא את תנאי הוראות מכתב הגבייה. בד"כ יתבקש היבואן לשלם את תמורת הסחורה או להתחייב לתשלום במועד מאוחר יותר.
- [5] לאחר שהקונה יעמוד בתנאי מכתב הגבייה, ימסור הבנק הגובה את המסמכים לקונה על מנת שזה יוכל לשחרר את הסחורה.
- [6] התמורה תועבר לבנק המוסר.
- [7] הבנק המוסר מעביר את התמורה למוכר.

גבייה דוקומנטרית (בה מסירת המסמכים נעשית כנגד מסמכים מצורפים), קיימים שלושה סוגים של תנאי תשלום: במזומן, כנגד אשראי ספק וכנגד אשראי ספק עם ערבות בנק.

מסירת מסמכים כנגד תשלום

בשימוש בתנאי תשלום זה, הידוע כ- (Cash Against Documents) C.A.D. או כ- (Documents D/P Against Payment), ימסור הנאמן (הבנק) את המסמכים רק כנגד תשלום מיידי. תשלום זה יועבר על ידו למוכר.

מסירת מסמכים כנגד קיבול

בשימוש בתנאי תשלום זה, הידוע כ- (Documents Against Acceptance) D/A, מדובר על כך שהמוכר מעניק אשראי לקונה. המסמכים יימסרו לקונה כנגד חתימתו על מסמך כספי. המסמכים המקובלים הם שטר חליפין או שטר חוב. שטר חליפין מוגדר בפקודת השטרות, כ"פקודה ללא תנאי ערוכה בכתב מאת אדם אל חברו חתומה בידי נותנה, בה נדרש האדם אליו ניתנה הפקודה לשלם לאדם פלוני או לפקודתו או למוכ"ז, סכום מסויים בכסף עם דרישה או בזמן עתידי קבוע". למעשה ניתן לומר ששטר החליפין הוא בעצם פקודה החתומה על ידי המוכר, הנושאת תאריך עתידי לתשלום. פקודה זו מפנית כלפי הקונה ותהפוך לחבות מגובשת אחרי חתימתו של היבואן. שטר חוב מוגדר בפקודת השטרות כ"הבטחה, ללא תנאי ערוכה בכתב מאת אדם לחברו, חתומה בידי עושה השטר, בה הוא מתחייב לפרוע לאדם פלוני או לפקודתו או למוכ"ז, עם דרישה או בזמן עתיד-קבוע או ניתן לקביעה סכום מסויים בכסף. ניתן להגדיר בקיצור שטר חוב כהתחייבות של הקונה לתשלום עתידי.